EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.6.2020
COM(2020) 262 final

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Toimet aiemman kolmannen pilarin säännöstön yhdenmukaistamiseksi tietosuojasääntöjen kanssa

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Toimet aiemman kolmannen pilarin säännöstön yhdenmukaistamiseksi tietosuojasääntöjen kanssa

I. Johdanto

Tässä tiedonannossa käsitellään uudelleentarkastelua, joka komission on tehtävä lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin[1] (direktiivi 2016/680') 62 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Direktiivi lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta tuli voimaan 6. toukokuuta 2016. Direktiivin 63 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden oli saatettava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 6. toukokuuta 2018. Sillä kumottiin ja korvattiin neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS. Direktiiviä sovelletaan toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa, joko yhden valtion sisällä tapahtuvassa tai rajatylittävässä henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa sekä yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta suojelua ja tällaisten uhkien ehkäisyä varten, jäljempänä 'lainvalvonta' (1 artiklan 1 kohta). Kyseessä on ensimmäinen väline, joka kattaa lainvalvonnan kokonaisvaltaisesti. Aiemmin sovellettiin tapauskohtaista lähestymistapaa, jonka mukaan kuhunkin lainvalvontavälineeseen sovellettiin sen omia tietosuojasääntöjä. Direktiivi perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEUT) 16 artiklaan. Unionin lainsäätäjä varmistaa sillä EU:n perusoikeuskirjan[2] 8 artiklassa vahvistetun henkilötietojen suojaa koskevan oikeuden soveltamisen lainvalvontaviranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä.

Direktiivin 60 artikla sisältää erityisen lausekkeen, jonka mukaan direktiivin säännökset eivät vaikuta tiettyjen unionin säädösten erityisiin säännöksiin henkilötietojen suojasta (nk. siirtymäsäännökset). Lauseke kattaa henkilötietojen suojasta annetut erityiset säännökset, joita sisältyy rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön alalla viimeistään 6. toukokuuta 2016 voimaan tulleisiin unionin säädöksiin. Direktiiviä sovelletaan suoraan kyseisten säädösten muihin säännöksiin.

Lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 62 artiklan 6 kohdassa säädetään, että komissio tarkastelee 6. toukokuuta 2019 mennessä muita unionin hyväksymiä säädöksiä, joilla säännellään toimivaltaisten viranomaisten lainvalvontatarkoituksessa suorittamaa käsittelyä, mukaan lukien 60 artiklan siirtymäsäännösten soveltamisalaan kuuluvat säädökset, arvioidakseen tarvetta niiden yhdenmukaistamiseen direktiivin kanssa ja tekee tarvittaessa tarpeelliset ehdotukset kyseisten säädösten muuttamiseksi, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen lähestymistapa

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89–131).

[2] Ks. SEUT-sopimuksen 16 artiklan ja perusoikeuskirjan 8 artiklan välisestä suhteesta unionin tuomioistuimen (suuren jaoston) lausunto A-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, 120 kohta.

henkilötietojen suojaan kyseisen direktiivin soveltamisalalla. Direktiivin 62 artiklan 6 kohdassa edellytetyn yhdenmukaistamisen päämääränä pitäisi olla asiaankuuluvien unionin säädösten muuttaminen siten, että niissä säädetyt henkilötietojen suojaa koskevat säännöt (ja mahdollisesti kansallisten sääntöjen täytäntöönpanoa koskevat säännökset) yhdenmukaistetaan direktiivin säännösten kanssa (ja direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten toimenpiteiden kanssa). Tässä tiedonannossa luetellaan säädökset, jotka pitäisi uudelleentarkastelun perusteella yhdenmukaistaa, ja annetaan määräaika tämän tavoitteen saavuttamiselle. Tiedonannossa esitetty päätelmä ei vaikuta komission päätöksiin kuhunkin uudelleentarkastelun soveltamisalaan kuuluvaan säädökseen mahdollisesti ehdotettavista yksittäisistä muutoksista. Tämä pätee erityisesti silloin, kun kyseiseen välineeseen saatetaan tarvita huomattavia muutoksia tai se voi olla tarpeen korvata uudella.

II. Uudelleentarkastelun tulokset

Komissio otti uudelleentarkastelussa huomioon selvityksen, joka tehtiin osana Euroopan parlamentin pilottihanketta ”EU:n tiedonkeruuvälineiden ja -ohjelmien tarkastelu perusoikeuksien kannalta”[3]. Selvityksessä kartoitettiin lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 62 artiklan 6 kohdan soveltamisalaan kuuluvat unionin säädökset ja yksilöitiin säännökset, joita on mahdollisesti mukautettava tietosuojakysymysten osalta.

Komissio yksilöi selvityksen perusteella 26 unionin säädöstä, jotka kuuluvat uudelleentarkastelun piiriin. Komissio katsoi, että näistä 26 säädöksestä 16 ei edellytä muutoksia, mutta loput kymmenen eivät sen sijaan ole täysin yhteensopivia lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa, joten niitä on muutettava.

Direktiivin voimaantulon jälkeen annetut tai jo muutetut säädökset, joilla säännellään toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa henkilötietojen käsittelyä, eivät kuulu uudelleentarkastelun soveltamisalaan, koska niissä on jo huomioitu direktiivin vaatimukset.

III. Säädökset, jotka eivät edellytä yhdenmukaistamista

Ne 16 säädöstä, jotka eivät edellytä yhdenmukaistamista, on jaoteltu tässä tiedonannossa esitettyihin viiteen ryhmään.

1) Säädökset, jotka eivät sisällä erityisiä tietosuojasääntöjä

Lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 60 artiklassa tarkoitettuja siirtymäsäännöksiä ei sovelleta säädöksiin, jotka eivät sisällä

[3] Pilottihankkeen tilasi Euroopan parlamentti, sitä hallinnoi komissio ja sen toteutti ulkopuolinen toimeksisaaja (ryhmä riippumattomia asiantuntijoita). Komissio valitsi toimeksisaajan Euroopan parlamentin määrittämien kriteerien perusteella. Hankkeen tuotokset kuvastavat vain toimeksisaajan näkemyksiä ja mielipiteitä, eikä komissio ole vastuussa niiden sisältämien tietojen käytöstä. Tulokset on julkaistu seuraavilla verkkosivuilla: http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes

erityisiä tietosuojasääntöjä. Näin ollen kyseisten säädösten nojalla suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetun kansallisen lainsäädännön säännöksiä, eikä niitä tarvitse enää yhdenmukaistaa. Tällaisia säädöksiä on seitsemän:

i. Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä[4]

ii. Neuvoston puitepäätös 2003/577/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa[5]

iii. Neuvoston yhteinen kanta 2005/69/YOS, vahvistettu 24 päivänä tammikuuta 2005, eräiden tietojen vaihdosta Interpolin kanssa[6]

iv. Neuvoston puitepäätös 2005/214/YOS, tehty 24 päivänä helmikuuta 2005, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin[7]

v. Neuvoston puitepäätös 2006/783/YOS, tehty 6 päivänä lokakuuta 2006, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin[8]

vi. Neuvoston puitepäätös 2008/947/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi[9]

vii. Neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa[10].

2) Säädökset, joissa viitataan neuvoston puitepäätökseen 2008/977/YOS ja jotka eivät sisällä erityisiä tietosuojasääntöjä

Rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta 27. marraskuuta 2008 tehty neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS[11] kumottiin direktiivillä lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta 6. toukokuuta 2018 alkaen. Direktiivin 59 artiklassa säädetään, että viittauksia kyseiseen neuvoston puitepäätökseen on pidettävä viittauksina kyseiseen direktiiviin. Näin varmistetaan direktiivin soveltaminen tietojenkäsittelyyn kyseisten säädösten nojalla. Kyseiset säädökset eivät sisällä erityisiä tietosuojasääntöjä neuvoston puitepäätökseen 2008/977/YOS tehdyn viittauksen lisäksi, ja uudelleentarkastelu

4 EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1–20.
5 EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45–55.
6 EUVL L 27, 29.1.2005, s. 61–62.
7 EUVL L 76, 22.3.2005, s. 16–30. Neuvoston puitepäätöksen 2005/214/YOS osalta on syytä huomauttaa, että yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan etupäässä hallinnollisia rikkomuksia koskeviin taloudellisiin seuraamuksiin, ei niinkään rikoksista määrättäviin taloudellisiin seuraamuksiin.
8 EUVL L 328, 24.11.2006, s. 59–78.
9 EUVL L 337, 16.12.2008, s. 102–122.
10 EUVL L 327, 5.12.2008, s. 27–46.
11 EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60–71.

osoitti, ettei niihin ole tarvetta tehdä tietosuojaan liittyviä muutoksia. Kyseessä ovat seuraavat kolme säädöstä:

i. Neuvoston puitepäätös 2009/829/YOS, tehty 23 päivänä lokakuuta 2009, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta valvontatoimia koskeviin päätöksiin Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tutkintavankeuden vaihtoehtona[12]

ii. Neuvoston puitepäätös 2009/948/YOS, tehty 30 päivänä marraskuuta 2009, rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta[13]

iii. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/99/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, eurooppalaisesta suojelumääräyksestä[14].

3) Säädösehdotukset, joista toimielimet neuvottelevat

Seuraavien kahden säädöksen lainsäädännöllinen tarkastelu on kesken. Komission aloitteesta käynnistetyssä lainsäädäntömenettelyssä on jo otettu huomioon lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin vaatimukset.

i. Jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitietojärjestelmästä (VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi 23. kesäkuuta 2008 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2008/633/YOS[15] säännellään pääsyä viisumitietojärjestelmässä oleviin henkilötietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. Vuonna 2018 komissio antoi ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 767/2008, asetuksen (EY) N:o 810/2009, asetuksen (EU) 2017/2226, asetuksen (EU) 2016/399, asetuksen 2018/XX [yhteentoimivuudesta annettu asetus] ja päätöksen 2004/512/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 2008/633/YOS kumoamisesta[16]. Ehdotuksessa mukautetaan lainvalvontaviranomaisten pääsyä koskevaa säännöstä lainsäädännön viimeaikaisiin muutoksiin ja ehdotetaan edellä mainitun neuvoston päätöksen kumoamista.

ii. Kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26. kesäkuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013[17]: Komissio ehdotti vuonna 2016 tämän asetuksen kumoamista ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi, laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin

12 EUVL L 294, 11.11.2009, s. 20–40.
13 EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42–47.
14 EUVL L 338, 21.12.2011, s. 2–18.
15 EUVL L 218, 13.8.2008, s. 129–136.
16 COM(2018) 302 final.
17 EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31–59.

lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä (uudelleenlaadittu)[18].

4) Jäsenvaltioiden tai Schengen-valtioiden väliset kansainväliset sopimukset

Lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 62 artiklan 6 kohdan mukaisen uudelleentarkastelun piiriin kuuluu useita kansainvälisiä sopimuksia, jotka sitovat yksinomaan jäsenvaltioita tai Schengen-maita. Näiden valtioiden on myös saatettava direktiivi lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta osaksi kansallista oikeusjärjestystään. Käsitellessään henkilötietoja tällaisten sopimusten nojalla lainvalvontatarkoituksessa kyseisten valtioiden toimivaltaisten viranomaisten on siis noudatettava kansallisia lakeja, joilla direktiivi lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tällaisia sopimuksia on kolme:

i. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty yleissopimus tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä (Napoli II -yleissopimus)[19]

ii. Neuvoston säädös, annettu 29 päivänä toukokuuta 2000, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä[20]

iii. Euroopan unionin sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen ja siihen vuonna 2001 liitetyn pöytäkirjan tiettyjen määräysten soveltamisesta[21].

5) EU:n ja Yhdysvaltojen välinen sopimus keskinäisestä oikeusavusta

Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välinen sopimus keskinäisestä oikeusavusta allekirjoitettiin vuonna 2003, ja se tuli voimaan 1. helmikuuta 2010[22]. Tämä sopimus sisältää jo tietyt takeet. Sitä on myös täydennetty helmikuussa 2017 voimaan tulleella Amerikan yhdysvaltojen ja Euroopan unionin sopimuksella rikosten ennalta estämiseen, tutkimiseen, paljastamiseen ja rikoksia koskeviin syytetoimiin liittyvien henkilötietojen suojasta[23] (EU:n ja Yhdysvaltojen puitesopimus), jossa määrätään asianmukaisista takeista henkilötietojen suojaamiseksi. Tätä sopimusta ei siten ole tarpeen yhdenmukaistaa.

IV. Säädökset, jotka on yhdenmukaistettava lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Komissio määritti uudelleentarkastelun perusteella kymmenen säädöstä, jotka edellyttävät lainsäädäntötoimia. Tämä johtuu joko siitä, että kyseiset säädökset sisältävät henkilötietojen suojaa koskevia erityisiä säännöksiä, joihin lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen

18 COM(2016) 0272 final - 2016/132 (COD).

19 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty yleissopimus tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä (EYVL C 24, 23.1.1998, s. 2–22).

20 EYVL C 197, 12.7.2000, s. 1–2.

21 EUVL L 26, 29.1.2004, s. 3–9.

22 EUVL L 181, 19.7.2003, s. 34–42.

23 EUVL L 336, 10.12.2016, s. 3–13.

henkilötietojen suojasta annettu direktiivi ei sen 60 artiklan mukaan vaikuta (eli niihin sovelletaan siirtymäsäännöksiä), tai siitä, ettei kyseisiin säädöksiin sovelleta siirtymäsäännöksiä, mutta ne eivät kuitenkaan ole täysin yhteensopivia direktiivin kanssa. Asiaa käsitellään tarkemmin jäljempänä.

1) Neuvoston puitepäätös yhteisistä tutkintaryhmistä

Yhteisistä tutkintaryhmistä 13. kesäkuuta 2002 tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä 2002/465/YOS[24] täsmennetään edellytykset yhteisen tutkintaryhmän perustamiselle. Se sisältää erityisen säännöksen, joka koskee tutkintaryhmän jäsenen tai lähetetyn jäsenen saamien ja mahdollisesti henkilötietoja sisältävien tietojen käsittelyä ja jonka mukaan tällaisia tietoja voidaan käyttää muihin tarkoituksiin sen mukaisesti kuin ryhmän perustaneet jäsenvaltiot sopivat (1 artiklan 10 kohdan d alakohta). Tämä säännös pitäisi yhdenmukaistaa lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Neuvoston päätös 2002/465/YOS olisi yhdenmukaistettava direktiivin kanssa seuraavasti:

- täsmennetään, että neuvoston puitepäätöksen 2002/465/YOS nojalla saatuja henkilötietoja voidaan käyttää muihin tarkoituksiin kuin siihen tarkoitukseen, johon tiedot on kerätty, kansallisen lainsäädännön määrittämissä rajoissa ja sen mukaisesti, mitä ryhmän perustaneet jäsenvaltiot sopivat, lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa ja 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Tulevat toimet

Komissio antaa ehdotuksen neuvoston puitepäätöksen 2002/465/YOS kohdennetusta muutoksesta vuoden 2020 viimeisen neljänneksen aikana.

2) Neuvoston päätös terrorismirikoksia koskevasta tiedonvaihdosta ja yhteistyöstä

Terrorismirikoksia koskevasta tiedonvaihdosta ja yhteistyöstä 20. syyskuuta 2005 tehty neuvoston päätös 2005/671/YOS[25] hyväksyttiin ennen neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS voimaantuloa. Se sisältää säännöksiä, joihin sovelletaan lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 60 artiklan mukaisia siirtymäsäännöksiä. Neuvoston päätöstä 2005/671/YOS on hiljattain muutettu terrorismin torjuntaa koskevalla direktiivillä (EU) 2017/541.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Neuvoston päätös 2005/671/YOS olisi yhdenmukaistettava direktiivin kanssa seuraavilta osin:

- Täsmennetään, että henkilötietoja voidaan käsitellä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS nojalla vain terrorismirikosten ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten käyttötarkoituksen rajoittamisen periaatetta noudattaen.

[24] EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1–3.
[25] EUVL L 253, 29.9.2005, s. 22–24.

- Unionin tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä pitäisi määritellä direktiivin 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarkemmin ne henkilötietoryhmät, joita voidaan vaihtaa, ottaen asianmukaisesti huomioon kyseisten viranomaisten operatiiviset tarpeet.

Tulevat toimet

Komissio antaa ehdotuksen neuvoston puitepäätöksen 2005/671/YOS kohdennetuista muutoksista vuoden 2021 alkupuoliskon aikana.

Lisäksi komissio aikoo antaa 8. syyskuuta 2021 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan direktiivin (EU) 2017/541 lisäarvoa terrorismin torjunnassa ja sen vaikutusta perusoikeuksiin ja -vapauksiin, kuten tietosuojaa koskevaan oikeuteen (direktiivin (EU) 2017/541 29 artiklan 2 kohta).

3) Neuvoston puitepäätös lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta

Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta 18. joulukuuta 2006 tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä 2006/960/YOS[26] vahvistetaan yleiset säännöt jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten väliselle olemassa olevien tietojen ja tiedustelutietojen vaihdolle rikostutkinnan tai rikostiedustelutoimien toteuttamiseksi. Puitepäätöksessä edellytetään, että rajatylittävässä tiedonvaihdossa ei sovelleta lähtökohtaisesti tiukempia menettelyjä kuin kansallisen tason tiedonvaihdossa.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Neuvoston puitepäätös olisi yhdenmukaistettava direktiivin kanssa seuraavilta osin:

- Täsmennetään, minkä tyyppisiä henkilötietoja puitepäätöksen nojalla voidaan vaihtaa. Samalla on kuitenkin varmistettava päätöksen vaikuttavuus ja säilytettävä sen luonne horisontaalisena työkaluna.
- Selvennetään suojatoimia. Tämä koskee erityisesti vaatimusta, jonka mukaan tiedonvaihdon tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus on arvioitava kussakin tapauksessa erikseen.
- Puitepäätöksen viittaukset horisontaaliseen tietosuojakehykseen on päivitettävä, ja siihen on sisällytettävä viittaus lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin soveltamiseen.

Tulevat toimet

Komissio arvioi tätä välinettä laajempien keskustelujen ja lainvalvontayhteistyötä koskevan EU:n lainsäädännön mahdollisesta tulevasta kodifioinnista vuonna 2020 tehtävän toteutettavuustutkimuksen yhteydessä. Kodifioinnin tarkoituksena olisi lainvalvontayhteistyön alalla voimassa olevan lainsäädännön uudelleenlaatiminen ja nykyaikaistaminen. Komissio antaa vuoden 2021 viimeisen neljänneksen aikana säädösehdotuksen, jolla muutetaan ainakin neuvoston puitepäätöstä 2006/960/YOS sen yhdenmukaistamiseksi tarvittavilta osin nykyisten tietosuojasääntöjen kanssa.

4) Neuvoston päätös varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen yhteistyöstä

[26] EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89–100.

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien jäsenvaltioiden toimistojen yhteistyöstä rikoksen tuottaman hyödyn tai muun rikokseen liittyvän omaisuuden jäljittämisessä ja tunnistamisessa 6. joulukuuta 2007 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2007/845/YOS[27] velvoitetaan jäsenvaltiot perustamaan varallisuuden hankinnasta vastaavat toimistot ja luomaan puitteet jäsenvaltioiden toimistojen väliselle tiedonvaihdolle.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Neuvoston päätös 2007/845/YOS tai sen mahdollisesti korvaava väline olisi yhdenmukaistettava direktiivin kanssa kaikkien asiaankuuluvien näkökohtien osalta esimerkiksi seuraavasti:

- Täsmennetään, että neuvoston päätöksen 2007/845/YOS nojalla suoritettavassa henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annettua direktiiviä. Päätöksen nykyisessä 5 artiklassa viitataan nimenomaisesti yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa käsittelyssä 28. tammikuuta 1981 tehtyyn Euroopan neuvoston yleissopimukseen ja siihen liitettyyn valvontaviranomaisista ja tietojen siirroista eri maiden välillä 8. marraskuuta 2001 tehtyyn lisäpöytäkirjaan. Päätös 2007/845/YOS hyväksyttiin ennen neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS voimaantuloa, ja sen erityiset säännökset henkilötietojen suojasta kuuluvat lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 60 artiklan soveltamisalaan. Näin ollen direktiivi ei vaikuta kyseisiin säännöksiin (eli niihin sovelletaan siirtymäsäännöksiä). Tähän päätökseen on siten tehtävä lainsäädännöllinen muutos, jolla varmistetaan direktiivin täysimääräinen noudattaminen.
- Olisi määritettävä tarkemmin, mitä henkilötietoryhmiä voidaan vaihtaa. Samalla on otettava asianmukaisesti huomioon kyseisten viranomaisten operatiiviset tarpeet.

Tulevat toimet

Komissio pohtii parhaillaan varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien viranomaisten asemaa ja tehtäviä. Tätä silmällä pitäen komissio käynnisti joulukuussa 2019 selvityksen ”Freezing, confiscation and asset recovery in the EU – what works and what does not work” (”Varojen jäädyttäminen ja takavarikointi ja varallisuuden takaisin hankinta EU:ssa – mikä toimii ja mikä ei?”) Selvityksen loppuraportin on määrä valmistua heinäkuussa 2020.

Selvityksen havaintoja ja sen perusteella annettuja suosituksia voitaisiin hyödyntää varallisuuden takaisin hankintaa koskevan EU:n säännöstön, mukaan lukien neuvoston päätös 2007/845/YOS, tarkastelussa. Vuoden 2021 loppuun mennessä esitetään säädösehdotus, joka sisältää tarvittavat muutokset tietosuojasääntöjen kanssa yhdenmukaistamista varten.

5) Neuvoston päätökset rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi (Prüm-päätökset)

Rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi 23. kesäkuuta 2008 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2008/615/YOS[28] ja rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn päätöksen 2008/615/YOS

[27] EUVL L 332, 18.12.2007, s. 103–105.
[28] EUVL L 210, 6.8.2008, s. 1–11.

täytäntöönpanosta 23. kesäkuuta 2008 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2008/616/YOS[29] vahvistetaan säännöt jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten väliselle yhteistyölle, joka koskee ensisijaisesti kansallisissa rikostietokannoissa olevien sormenjälki- ja DNA-tietojen vaihtoa ”osuma / ei osumaa -järjestelmän mukaisesti. Prüm-päätöksissä säädetään myös suorasta pääsystä ajoneuvon omistajatietoihin Eucaris-verkkosovelluksen kautta.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Prüm-päätösten uudelleentarkastelussa on varmistettava, että uudet Prüm-puitteet ovat täysin yhdenmukaisia direktiivin kanssa etenkin tietosuojatakuiden osalta. Komissio ehdottaa muutoksia, joiden tavoitteena on varmistaa Prüm-puitteiden yhdenmukaisuus direktiivin kanssa seuraavilta osin:

- Yhdenmukaistetaan rekisteröityjen oikeudet, henkilötietojen käsittelijöiden vastuuta koskevat säännöt ja oikeussuojakeinot.
- Varmistetaan, että lokitietoja koskevat vaatimukset ovat täysin yhdenmukaiset direktiivin kanssa.
- Yhdenmukaistetaan henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille koskevat säännöt.
- Tarkastellaan direktiivin 9 artiklan 3 kohdan ja Prüm-päätöksiin perustuvan järjestelmän välistä vuorovaikutusta.
- Neuvoston päätöksen 2008/615/YOS 3 ja 5 lukujen osalta on direktiivin 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti täsmennettävä, mitä henkilötietoryhmiä voidaan käsitellä rikosten ennalta ehkäisemiseksi, yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja suurten tapahtumien turvallisuuden varmistamiseksi tai muiden yhteistyön muotojen yhteydessä.
- Täsmennetään, että neuvoston päätöksen 2008/615/YOS nojalla tehtävä tiedonvaihto esimerkiksi toimittamalla tietoja suurten tapahtumien tai muiden yhteistyön muotojen yhteydessä (päätöksen 3 ja 5 luku), on sallittu vain rikosten ennalta ehkäisemistä ja tutkintaa sekä yleisen turvallisuuden varmistamista varten.
- Komissio hyödyntää tämän tilaisuuden myös sovellettavaa tietosuojasäännöstöä koskevan viittauksen päivittämiseksi siten, että viittaus neuvoston puitepäätökseen 2008/977/YOS korvataan viittauksella lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin soveltamiseen.

[29] EUVL L 210, 6.8.2008, s. 12–72.

Tulevat toimet

Komissio aloitti marraskuussa 2018 Prüm-puitteiden tulevaisuutta koskevan toteutettavuustutkimuksen[30]. Sen yhteydessä arvioidaan teknisen, toiminnallisen ja oikeudellisen toteutettavuuden näkökulmasta mahdollisuuksia muuttaa teknistä rakennetta, parantaa henkilötietojen ja tapauskohtaisten tietojen vaihtoa sen jälkeen, kun järjestelmän antama osuma on vahvistettu, sisällyttää uusia tietoryhmiä, kehittää nykyistä tiedonkäsittelyä sekä liittää Prüm muihin EU:n keskeisiin tietokantoihin ja yhteentoimivuusratkaisuihin. Tutkimuksen tuloksista riippuen komissio antaa säädösehdotuksen tarkistetun ja nykyaikaisen säädöskehyksen luomiseksi. Tämä mahdollistaa yhdenmukaistamisen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa vuonna 2021.

6) Neuvoston päätös tietotekniikan käytöstä tullialalla

Tietotekniikan käytöstä tullialalla 30. marraskuuta 2009 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2009/917/YOS[31] perustetaan tullitietojärjestelmä. Sen avulla pyritään edistämään kansallisen lainsäädännön vakavien rikkomisten ennalta ehkäisemistä ja tutkintaa sekä niitä koskevien syytetoimien toteuttamista nopeuttamalla tietojen saamista ja tehostamalla tällä tavoin jäsenvaltioiden tullihallintojen toimintaa. Keskitettyä järjestelmää voivat käyttää jäsenvaltioiden viranomaiset, Europol, Eurojust sekä komissio.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Neuvoston päätös 2009/917/YOS olisi yhdenmukaistettava direktiivin kanssa seuraavilta osin:

- Neuvoston päätöksen soveltamisalaan kuuluvien vakavien rikkomisten osalta.
- Tarkennetaan tietojen keräämistä ja tallentamista koskevia edellytyksiä ja säädetään, että tiedot voidaan kirjata tullitietojärjestelmään vain perustelluista syistä esimerkiksi aiemman rikollisen toiminnan perusteella, jos on näyttöä siitä, että asianomainen henkilö on tehnyt rikoksen tai aikoo tehdä rikoksen tai hänet tavataan itse teosta.
- Tiukennetaan käsittelyn turvallisuutta koskevia vaatimuksia yhdenmukaistamalla edellytettyjen turvatoimien luettelo lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 29 artiklan kanssa esimerkiksi lisäämällä siihen järjestelmän toimintakunnon palauttamista, luotettavuutta ja eheyttä koskevia vaatimuksia.
- Rajoitetaan tullitietojärjestelmään tallennettujen tietojen myöhempää käsittelyä siten, että näitä tietoja voidaan käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon tiedot on kerätty, ainoastaan direktiivissä säädettyjen edellytysten täyttyessä.
- Ulotetaan asetuksen (EU) 2018/1725 62 artiklassa säädetty koordinoitu valvonta koskemaan neuvoston päätöksen 2009/917/YOS nojalla suoritettavaa henkilötietojen

[30] Prüm-päätöksiin perustuvan tiedonvaihdon parantamista koskeva toteutettavuustutkimus: loppuraportti (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-130489216) Yksityiskohtaisempi tekninen raportti (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en) Kustannus-hyötyanalyysi (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en).

[31] EUVL L 323, 10.12.2009, s. 20–30.

käsittelyä.[32] Päätös on ainoa jäljellä oleva säädös, jonka mukaan henkilötietojen käsittelyä valvoo yhteinen valvontaviranomainen. Päätös on tältä osin vanhentunut.

- Yleinen viittaus neuvoston puitepäätökseen 2008/977/YOS on päivitettävä viittaukseksi lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin soveltamiseen. Kaikki direktiivin kanssa päällekkäiset säännökset (kuten määritelmät taikka säännökset rekisteröityjen oikeuksista tai käytettävissä olevista oikeussuojakeinosta ja vastuusta) on poistettava vanhentuneina ja turhina. Viittaukset tiettyihin neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS säännöksiin pitäisi korvata vastaavilla täsmällisillä viittauksilla lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annettuun direktiiviin.

Tulevat toimet

Komissio antaa ehdotuksen neuvoston puitepäätöksen 2009/917/YOS kohdennetuista muutoksista vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana.

7) Sopimus keskinäisestä oikeusavusta Japanin kanssa

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Euroopan unionin ja Japanin välisessä sopimuksessa keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa[33] havaittiin uudelleentarkastelun yhteydessä useita osa-alueita, joilla on parannettava nykyisiä suojatoimia. Esimerkiksi seuraavia näkökohtia on tarkasteltava tarkemmin tältä osin:

- tiedon laatua ja turvallisuuskysymyksiä koskevat määräykset
- erityisten henkilötietoryhmien käsittelyä koskevat suojatoimet
- rekisteröityjen oikeussuojakeinot ja valvontasäännöt
- tietojen edelleen siirtämistä koskevat rajoitukset
- tietojen kirjausta ja säilyttämistä koskevat säännöt.

Tulevat toimet

Komissio aikoo ilmoittaa Japanin viranomaisille mahdollisesta tarpeesta muuttaa sopimusta sekä noudatettavaa menettelyä sisällyttämällä niihin lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin mukaisesti aiempaa tiukemmat henkilötietojen suojaa koskevat takeet. Tarkoitus on toimittaa suositus neuvoston käsiteltäväksi vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana.

8) Direktiivi eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä

[32] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39–98).

[33] EUVL L 39, 12.2.2010, s. 20–35.

Eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä 3. huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/41/EU[34] nojalla suoritettava henkilötietojen käsittely luo puitteet eurooppalaisen tutkintamääräyksen antamiselle, toimittamiselle ja täytäntöönpanolle.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Direktiivi 2014/41/EU olisi yhdenmukaistettava lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa seuraavilta osin:

- Täsmennetään, että direktiivin 2014/41/EU nojalla saatujen henkilötietojen käsittely muussa kuin siinä tarkoituksessa, jota varten tiedot on kerätty, on sallittu ainoastaan lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 4 artiklassa tai 9 artiklan 1 kohdassa taikka yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa säädetyin ehdoin. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi poistamalla 20 artikla.
- Komissio päivittää yleisen viittauksen neuvoston puitepäätökseen 2008/977/YOS korvaamalla sen viittauksella lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin soveltamiseen ja lisäämällä viittauksen yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamiseen eurooppalaiseen tutkintamääräykseen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä muiden kuin rikosoikeudellisten menettelyjen yhteydessä.

Tulevat toimet

Komissio antaa ehdotuksen direktiivin 2014/41/EU kohdennetuista muutoksista vuoden 2020 viimeisen neljänneksen aikana.

9) Direktiivi liikenneturvallisuuteen liittyviä liikennerikkomuksia koskevasta tietojenvaihdosta

Liikenneturvallisuuteen liittyviä liikennerikkomuksia koskevan rajat ylittävän tietojenvaihdon helpottamisesta 11. maaliskuuta 2015 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2015/413[35] pyritään varmistamaan korkeatasoinen suojelu kaikille tienkäyttäjille unionissa helpottamalla tiettyjen liikenneturvallisuuteen liittyviä liikennerikkomuksia koskevien tietojen rajatylittävää vaihtoa. Direktiivissä annetaan tätä varten jäsenvaltioiden viranomaisille pääsy toistensa ajoneuvorekistereihin sähköisen tietojärjestelmän kautta. Järjestelmän avulla voidaan tunnistaa jäsenvaltion ulkopuolella asuva rikkomusta epäilty henkilö, eli ajoneuvon omistaja tai haltija, mikä helpottaa liikennerikkomuksista määrättävien seuraamusten täytäntöönpanoa.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Direktiivi (EU) 2015/413 olisi yhdenmukaistettava lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa seuraavilta osin:

- Lisätään nimenomainen viittaus lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin soveltamiseen tapauksissa, joissa tieliikenteessä tehtyä tekoa pidetään rikoksena. Koska direktiivin (EU) 2015/413 päätavoite on varmistaa tienkäyttäjien suojelun korkea taso, se perustuu SEUT-sopimuksen 91 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, jossa määrätään toimenpiteistä

[34] EUVL L 130, 1.5.2014, s. 1–36.
[35] EUVL L 68, 13.3.2015, s. 9–25.

liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Nykyisessä direktiivissä viitataan direktiivin 95/46/EY sovellettavissa oleviin tietosuojasäännöksiin. Direktiivin (EU) 2015/413 tavoitteena on kuitenkin helpottaa seuraamusten määräämistä tieliikennerikkomuksista, jotka luokitellaan joissakin jäsenvaltioissa hallinnollisiksi rikkomuksiksi ja toisissa rikosoikeudellisiksi rikkomuksiksi. Ensin mainitussa tapauksessa yleinen tietosuoja-asetus korvaa direktiivin 95/46/EY, joten asianmukaisen oikeudellisen kehyksen soveltaminen henkilötietojen käsittelyyn on tältä osin varmistettu. Jälkimmäisessä tapauksessa jäsenvaltioilla on mahdollisuus soveltaa päätöksessä 2008/615/YOS vahvistettuja erityisiä tietosuojasäännöksiä, kuten mainitaan kyseisen direktiivin johdanto-osan 23 kappaleessa. Pääsy kyseisen päätöksen nojalla vaihdettuihin tietoihin ja niiden myöhempi käsittely on yhdenmukaistettava lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa lisäämällä päätökseen selkeä viittaus direktiivin soveltamiseen tällaisissa tapauksissa (ks. kohta 5 edellä).

- Yhdenmukaistamisen yhteydessä olisi varmistettava, että velvollisuus lähettää liikenneturvallisuuteen liittyvästä liikennerikkomuksesta epäillylle ajoneuvon omistajalle, haltijalle tai muuten tunnistetulle henkilölle tietyt tiedot sisältävä ilmoitus tutkinnan tai syytetoimien aloittamisesta ei vaikuta lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 13 artiklan mukaiseen tiedonsaantioikeuteen.

Tulevat toimet

Direktiivin (EU) 2015/415 11 artiklassa velvoitettiin komissio antamaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa marraskuuhun 2016 mennessä. Komissio teki tämän arvioinnin vuonna 2016[36], minkä jälkeen komissio julkaisi 15. maaliskuuta 2019 alustavan vaikutustenarvioinnin[37] (etenemissuunnitelma), joka on ensimmäinen vaihe direktiivin tarkistamiseen liittyvässä vaikutustenarviointimenettelyssä. Komissio antaa vuoden 2021 loppuun mennessä säädösehdotuksen, joka sisältää tarvittavan yhdenmukaistamisen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa[38].

10) Direktiivi matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä

Matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten 27. huhtikuuta 2016 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/681[39] säädetään lentoyhtiöiden velvollisuudesta toimittaa EU:n ulkopuolisten lentojen matkustajien matkustajarekisteritiedot jäsenvaltioiden

36 Commission Staff Working Document on the evaluation of cross-border exchange of information on road traffic offences (SWD(2016) 355 final) ja komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle liikenneturvallisuuteen liittyviä liikennerikkomuksia koskevan rajat ylittävän tietojenvaihdon helpottamisesta annetun direktiivin (EU) 2015/413 soveltamisesta (COM(2016) 744 final).

37 Alustava vaikutustenarviointi: rajatylittävää lainvalvontaa koskevan direktiivin tarkistaminen (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-1732201_fi)

38 Yhdenmukaistamisessa otetaan huomioon myös tarvittava yhdenmukaistaminen yleisen tietosuoja-asetuksen sekä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12. heinäkuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EUVL L 201, 31.7.2002, s. 37–47) kanssa.

39 EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132–149.

toimivaltaisille viranomaisille. Siinä vahvistetaan myös ehdot jäsenvaltioiden asiaankuuluvien viranomaisten pääsylle PNR-tietoihin ja näiden tietojen käsittelylle terrorismitekojen ja vakavan rikollisuuden ennalta ehkäisemistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten.

Yhdenmukaistaminen lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa

Euroopan unionin tuomioistuimessa on vireillä PNR-tietoja koskevaan direktiiviin liittyvä ennakkoratkaisupyyntö[40], jossa tutkitaan tämän direktiivin yhteensopivuutta EU:n perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan ja 52 artiklan 1 kohdan kanssa. Komissio arvioi myöhemmin unionin tuomioistuimen ratkaisun perusteella, onko kyseiseen direktiivin tarve tehdä henkilötietojen suojaan liittyviä tarkistuksia.

Tulevat toimet

PNR-tietoja koskevan direktiivin 19 artiklassa edellytetään, että komissio tarkastelee kaikkia direktiivin osa-alueita ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 25. toukokuuta 2020 mennessä. Komissio aikoo pohtia tämän tarkastelun sekä asiassa C-817/19 annettavan unionin tuomioistuimen ratkaisun perusteella, onko direktiivin muuttamiseksi tarpeen tai asianmukaista antaa säädösehdotus. Komissio on aloittanut PNR-tietoja koskevan direktiivin soveltamisen tarkastelun vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä.

[40] Asia C-817/19, *Ligue des droits humains*, joka oli edelleen vireillä tämän tiedonannon antamishetkellä.